

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

74.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. Пятница. 16-го Сентября — 1838 — Wilno. Piątek. 16-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

В и л ь н а .

15-го числа с. м. Его Сиятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князь Николай Андреевичъ Долгоруковъ, изволилъ возвратиться изъ м. Клецка.

Санктпетербургъ, 8-го Сентября.

25-го числа Августа, Его Императорское Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ изволилъ пребыть въ Беймарѣ, въ вождѣніи здравії. 27-го числа, Государь Императоръ, вмѣстъ съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княгинею Марию Павловною, Великимъ Герцогомъ, Ея Супругомъ, и Его Высочествомъ Наслѣдникомъ Цесаревичемъ, изволили переехать изъ загороднаго дворца въ самый городъ. Вечеромъ, Его Величество и Ихъ Высочества, изволили быть въ театрѣ. 28-го числа, въ Воскресенье, Государь Императоръ и Ихъ Императорскія Высочества изволили ступить Божественную Литургию въ Греко-Россійской церкви.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 9-й день минувшаго Августа, въ Крайтѣ въ Баваріи, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны 2-й степени, Командиръ бригади Фельдмаршала, 51-го Флотскаго экипажа Капитанъ-Лейтенантъ Метлинъ 1-й, въ воздаяніе отличной рѣшительности, самоотверженія и храбрости, оказанныхъ имъ, по засвидѣтельствованію начальства, при нападеніи Горцевъ на экипажъ вѣреннаго ему брига, послѣ крушенія оваго 50-го Мая сего года, на сѣверовосточномъ берегу Чернаго Моря. (Р.И.)

— Высочайше учрежденнаа Комиссія для возобновленія Зимнаго Дворца отношеніемъ отъ 8 Августа сообщила Г. Министру Юстиціи, что Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: объявить всѣмъ казеннымъ управлѣніямъ, дабы не входили ни въ какія дѣла съ проживающими въ С. Петербургѣ художниками мраморного искусства: Итальянцемъ Фердинандомъ Галоти — товарищемъ Трискорни и Швейцарскимъ поданнымъ Винценгіемъ Мадерни, какъ изображенными въ несобразимѣрныхъ съ действительной стоимостью требованіяхъ, за предоставляемыя имъ работы.

— По представленію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ Комитету Гг. Министровъ о мѣрахъ предосторожности противъ поддѣлки частными рѣзчиками казенныхъ печатей, штемпелей и клеймъ и по положенію о семь Комитета 28 Июня и 2 Августа состоящемуся, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Поставить въ обязанность всѣмъ Присутственнымъ мѣстамъ и Начальствамъ, чтобы вырывку казенныхъ печатей, клеймъ и штемпелей въ тѣхъ городахъ, где находятся нужные для того мастера, поручали симъ мастерамъ не иначе, какъ по призываю икъ лично въ тѣ присутственныхъ мѣста, или къ тѣмъ Начальствамъ, для коихъ печати сіѣ, клейма или штемпеля требуются. 2) Въ тѣхъ городахъ, где такихъ мастеровъ вовсе не имется, или

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o .

Dnia 13-go ter. m. Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jeneral-Gubernator, Jeneral-Adjudant Xięże Ni kołaj Andrzejewicz Dołhorukow, powrócił z Klecka.

Sankt-Petersburg, 8-go Września.

Dnia 25-go Sierpnia, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ raczył przybyć do Weimaru, w pożądaniu zdrowiu. D 27 CESARZ JEGO MOŚĆ, razem z JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIĘŻNĄ MARYĄ PAWEŁOWĄ, Wielkim Xięciem, Jej małżonkiem, i JEGO WYSOKOŚCIĄ NASTĘPCA CESARZEWICZEM, raczyli przejechać z pałacu letniego do samego miasta, Wieczorem, CESARZ JEGO MOŚĆ i ICH WYSOKOŚCI raczyli bydż w Teatrze. Dnia 28-go, w Niedzielę, CESARZ JEGO MOŚĆ i ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI słuchali Mszy Świętej w Cerkwi Greko-Rosyjskiej.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaź, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, w dniu 9-m zeszłego Sierpnia, w Kreuth w Bawarii, Najłaskawiejszy mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny 2-go stopnia, Dowódca brygu Temistokles, 31-go ekwipażu Floty Kapitan - Leitnant Metlin 1-szy, w nagrodę odznaczającej się determinacji, poświęcenia się i waleczności, okazanych przez sień, podług zaświadczenia zwierzchności, przy napadnieniu Górali na ekwipaż powierzony mu brygu, po jego rozbiciu się, 30-go Maja roku teraźniejszego, na północo-wschodnim brzegu Morza Czarnego. (R. Ih.)

— Najwyżej ustanowiona Komisja dla odbudowania Pałacu Zimowego, przez odniesienie się pod dniem 8-m Sierpnia udzielała P. Ministrowi Sprawiedliwości, że CESARZ JEGO MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył: ogłosić wszystkim zarządom skarbowym, aby w żadne działania nie wchodziły z mieszkańcami w S. Petersburgu Artystami sztuki rzeźbiarskiej: Włochem Ferdynandem Galoti — towarzyszem Triskorni i poddanym Szwajcarskim Wincentym Maderni, jako przekonaniami o zbytewne wymagania w miarę rzeczywistej wartości, za dawane im roboty.

— Po przedstawieniu P. Ministra Spraw Wewnętrznych Komitetowi PP. Ministrów, o średzkach ostróżności przeciw fabrykowaniu przez prywatnych kamieniarzy pieczęci skarbowych, stępłów i klejmów, i po nastalem o tym postanowieniu Komitetu 28-go Czerwca i 2-go Sierpnia, CESARZ JEGO MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył: 1) Przepisać za obowiązek wszystkim Urzędom i Władzom, aby rżnięcie skarbowych pieczęci, klejm i stępłów w tych miastach, gdzie się znajdują potrzebni do tego majstrowie, porucały tym majstrom nie inaczej, jak po osobistém ich przywołaniu do tych Urzędów, albo do tych miejsc, dla których pieczęci, klejmy albo stęple są potrzebne. 2) W tych miastach, gdzie takich majstrowów zupełnie nie ma, albo gdzie dla jakichkolwiek okoliczności uznano będzie rzeczą

гдѣ по какимъ либо обстоятельствамъ признано будеть за лучшее заказать печати, клейма и штемпели въ городахъ другихъ Губерній, предоставить Присутственнымъ мѣстамъ и начальствамъ относиться о вырезкѣ оныхъ къ Начальникамъ Губерній; на какой конецъ и препровождать къ нимъ слѣпки или рисунки потребныхъ печатей, клеймъ и штемпелей, равно какъ и слѣдующія за вырезку оныхъ деньги; Начальниковъ же означенныхъ Губерній обязать, по изготавленіи тѣхъ печатей, клеймъ и штемпелей отсылать оныя немедленно по принадлежности при офиціальныхъ бумагахъ. 3) По представлѣнію мастерами вырезанныхъ ими печатей, клеймъ и штемпелей, выдавать имъ отъ тѣхъ Присутственныхъ мѣстъ въ Начальствѣ, коими оныя заказаны были, особый свидѣтельства, съ означеніемъ въ нихъ сколько, когда и для кого именно вырезано сими мастерами казенныхъ печатей, клеймъ и штемпелей. 4) Въ случаѣ вырезки частными мастерами казенныхъ печатей, клеймъ и штемпелей, въ противность вышеизложеннымъ правиламъ, подвергать ихъ тѣмъ же наказаніямъ, какія въ 444 ст. Св. Зак. Уголовныхъ установлены вообще за подделку казенныхъ печатей или штемпелей, смотря по степени злоумышленія и вреда отъ того происшедшаго, или въ намѣреніи бывшаго. (C. B. N. 45).

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушали представлѣнія Г. Министра Финансовъ, при коемъ на основаніи 1-го пункта Именного Высочайшаго указа, даннаго Правительствующему Сенату въ 25-й день Марта нынѣшняго года, объ усиленіи мѣръ противъ контрабанды, представилъ Правительствующему Сенату, для надлежащаго опубликованія, полученное имъ Г. Министромъ 30-го Іюля отъ Виленскаго Военнаго Губернатора и Генераль-Губернатора Минскаго, Гродненскаго и Бѣлостокскаго расписаніе всѣмъ тѣмъ городамъ, мѣстечкамъ, селеніямъ и прочимъ мѣстамъ жительства, которымъ должны служить новою пограничною чертою на разстоянії 30 верстъ противу Прусскої границы въ Виленской Губерніи, начиная отъ границы Курляндской. Приказали: Напечатавъ потребное количество экземпляровъ означенаго расписанія, разослать, для свѣдѣнія и должного, что до кого касаться будетъ, исполненія, во всѣ Губернскія и Областныя Правленія, Правительства, Войсковыя Канцеляріи, въ Виленскую Уголовную Палату, Курляндскій Оберъ-Гофферихтъ и Присутственныи мѣста, къ Гг. Министрамъ, Военнымъ Генераль-Губернаторамъ, Военнымъ Губернаторамъ управляющимъ Гражданской частію, Генераль-Губернаторамъ, Гражданскими Губернаторамъ и Градоначальникамъ при указахъ; а въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ, во всѣ Правительствующаго Сената Департаменты и Общія оныхъ Собрания сообщить при вѣдѣніяхъ и припечатать въ Сенатскихъ Вѣдомостахъ. Въ слѣдствіе чего и прилагается при семъ одинъ экземпляръ. (По 1-му Департаменту).

(Подпись: Въ должности Оберъ-Секретаря Вилинскаго).

Расписаніе мѣстамъ жительства, составляющимъ тридцативерстную герту противъ Прусскої границы, начиная отъ Курляндской границы.

Деревни:	Кулы	Конфисков. имѣнія
д.	Лукна	{
д.	Кубилишки	Шкудъ.
д.	Керны	{
д.	Сакале	Помѣщ. Горскаго.
д.	Даукша	{
д.	Куны	{
д.	Бакшты	Самогитс. Епископа.
д.	Бобельщики	{
д.	Масяды	{
Мѣстеч.	Игорскъ	{
Деревни:	Шатромины	Помѣщ. Горскаго.
д.	Шавкли	{
д.	Нальси	{
д.	Шевчики	{
д.	Орманы	{
д.	Кабришки	Графа Тишкевича.
д.	Подворали	{
д.	Жудгали	{
д.	Лайва	{
д.	Горжали кладбище	{
д.	Гедговды	Помѣщ. Горскаго.
Корчма:	Балтаки	{
Деревня:	Жаймы	{
д.	Кадайцы	{
Корчма:	Малина	Графа Платера.
Фолвар.	Буконтишки	{
Деревня:	Буконтишки	{
д.	Буконтишки	Андреевскаго.

lepszą zamówić pieczęcie, klejmy i stęple w miastach innych Gubernij, zaleciwszy Urzędowi i władzom odnosić się o wyróżnienie ich do Naczelników Gubernij; na jakowy koniec przesyłać do nich wyciski albo rysunki potrzebnych pieczęci, klejmy albo stęplów, równie jak i należące za ich wyróżnienie pieniądze; Naczelników zaś pomienionych Gubernij zobowiązać, po zrobieniu tych pieczęci, klejmy i stęplów, odsyłać je podług należytosci przy pismach urzędowych. 3) Po złożeniu przez majstrów wyróżnionych przez nich pieczęci, klejmy i stęplów, wydawać im od tych Urzędów i Zwierzchności, przez które były one zamówione, osobne świadectwa, z wypisaniem w nich ile, kiedy i dla kogo mianowicie wyróżnione przez tych majstrów, skarbowych pieczęci, klejmy i stęplów. 4) W razie wyróżnienia przez prywatnych majstrów, skarbowych pieczęci, klejmy i stęplów, nie podług wyżej wyłożonych prawideł, podciągając ich pod też kary, jakie w 444 artykule Połączenia Praw Kryminalnych w ogólnosci są ustanowione za fałszowanie skarbowych pieczęci albo stępiów, uważaając podług stopnia złego zamiaru i szkody ztąd wynikiej, albo na celu mianej. (G. S. N. 45).

— Wedle Uzaku JEGO CESARSKIEJ Mości, Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbū, przy którym na osnowie 1-go punktu Najwyższego Imiennego Uzaku, danego Rządzącemu Senatowi w dniu 25 m Marcia roku teraźniejszego, o wzmocnieniu średzków przeciw kontrabandzie, przedstawił Rządzącemu Senatowi, dla należytego opublikowania, otrzymane przez tegoż P. Ministra 30-go Lipca od Wileńskiego Wojennego Gubernatora i Jenerała-Gubernatora Mińskiego, Grodzieskiego i Białostockiego rozpisanie w szystkich tych miast, miasteczek, wsi i innych miejsc zamieszkania, które powinny służyć za nową linią graniczną na odległości 30 wiorst od strony Pruskiej granicy w Gubernii Wileńskiej, zaczynając od granicy Kurlandzkiej. Rozkazali: Wydrukowawszy potrzebną liczbę exemplarzy pomienionego rozpisania, rozesłać, dla wiadomości i należytego, co do kogo należeć będzie, wypełnienia, do wszystkich Gubernialnych i Obwodowych Rządów, Wojskowych Kancellaryj, do Wileńskiej Izby Kryminalnej, Kurlandzkiego Ober-Hofgerichtu i miejsc urzędowych, do PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających Wydziałem Cywilnym, Jenerał-Gubernatorów, Cywilnych Gubernatorów i Naczelników miast przy ukazach; a do Najświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentów i Ogólnych ich Zebrań przesłać przy zawiadomieniach i wydrukować w Gazecie Senackiej. Na skutek czego zaczyna się tu jeden exemplarz. (z 1-go Departamentu).

(Podpisat: W obowiązku Ober-Sekretarza Wilińskiego).

Rozpisanie miejsc zamieszkania, składających trzydziestowiorstwową linię od granicy Pruskiej, zaczynając od granicy Kurlandzkiej.

Wieś:	Kuły	Maistru konfiskow.
w.	Łuknia	{
w.	Kubiliszki	Szkud.
w.	Kierny	{
w.	Sakale	Obywatela Gorskiego.
w.	Dauksza	{
w.	Kuny	{
w.	Bakszty	Biskupa Źmudzkiego.
w.	Bobelszyki	{
Miasteczko Masiady	Ihorsk	{
Wieś	w. Szatrominy	Obywatela Gorskiego.
Teliszewo	w. Szawkle	{
w.	Palsie	{
w.	Szewczyki	{
w.	Ormany	Hr. Tyszkiewicza.
w.	Kabryszyki	{
w.	Podworale	{
w.	Zudgale	{
w.	Łajwa	{
w.	Horždale mogiły	Obywatela Gorskiego.
w.	Giedgowdy	{
Karczma Bałtaki		{
Wieś	Zejmy	{
w.	Kadajcy	{
Karczma Malina		Hrabiego Platera.
Folwark	Bukonciszki	{
Wieś	Bukonciszki	{
w.	Bukonciszki	Andrzejewskiego.

Т о ль ш е в с к а г о у ч з а Р о с с и и н и к и т о у ч а	Графа Зубова.	w. Widejki
		Młyn Widejki
Мѣстеч. Деревня Корчма Околица Деревня Корчма Деревня	Помѣщ. Каминской. Дворянъ. Помѣщ. Будревича. его же.	Karczma Widejki
		Wieś Johena
Окolina Деревня Мѣстеч. Деревня Окolina Деревня Деревня	Графа Зубова.	w. Laplawka
		w. Maceny
Р о с с и и н и к и т о у ч а	Графа Зубова.	Miasteczko Płungiany
		Wieś Uzlichny
Графа Огинского.	w. Pakora	Hrabiego Zubowa.
	Karczma Baukstina	Obyw. Kamińskieej.
Окolina Деревня Мѣстеч. Деревня Окolina Деревня Деревня	Дворянъ.	Okolica Miłoszajey
		Wieś Łakiemy
Графа Огинского.	Karczma Puszyny	Obyw. Budrewicza.
	Wieś Wojkajey	tegoż.
Графа Огинского.	w. Stołgalis	Hrabiego Zubowa.
	w. Małe Staldy	Dworzan.
Графа Огинского.	w. Wielkie Staldy	Obyw. Budrewicza.
	w. Witka	Dworzan.
Графа Огинского.	Okolica Sakiele	Hrabiego Ogińskiego.
	Wieś Babiany	Plebanii Retowskiej.
Графа Огинского.	w. Norgaliszki	Hr. Ogińskiego.
	w. Gawdzifowka	Obyw. Zaleskiego.
Графа Огинского.	Miasteczko Retow	Hr. Ogińskiego.
	Wieś Mirnarteli	Ob. Zaleskiego.
Графа Огинского.	w. Wiatuszy	Okolica róz. Dworzan.
	w. Piłajce	Ob. Römera.
Графа Огинского.	w. Mericey	Obyw. Krymwca.
	w. Pohorze	— Sylwestrowicza.
Графа Огинского.	w. Stumbry	Okolica róz. Dworzan.
	w. Degucie	Obywatela Kiełpsza.
Графа Огинского.	w. Jóniszki	Ob. Śląboszewicza.
	w. Girany	Ob. Wolnera.
Графа Огинского.	w. Nikojnie	Ob. Ławrynowicza.
	w. Joniszki	Ob. Paszkiewiczowej.
Графа Огинского.	w. Dworniki	Ob. Lingowskiego.
	w. Kosztowneli	Ob. Jasińskiego.
Графа Огинского.	w. Kontowty	Ob. Wierszyły.
	w. Choronyszki	— Ejnika.
Графа Огинского.	w. Girwojnie	— Chlewińskiego.
	w. Dworniki	tegoż.
Графа Огинского.	w. Belony	Obywat. Kolendowej.
	w. Kowszyszki	Ob. Chlewińskiego.
Графа Огинского.	w. Pikajce	Okolica róz. Dworzan.
	w. Kweste	Obywatela Norwilly.
Графа Огинского.	w. Rupszy	tegoż.
	w. Jagminiszki	różnych dworzan.
Графа Огинского.	w. Bohdany	Obyw. Jucewicza.
	w. Mesajtela	tegoż.
Графа Огинского.	w. Bortkiszki	Ob. Śląboszewicza.
	w. Płatustele	Ob. Wolnera.
Графа Огинского.	w. Szukszele	Ob. Ławrynowicza.
	w. Krutele	Ob. Paszkiewiczowej.
Графа Огинского.	w. Wozgirdy	Ob. Lingowskiego.
	w. Hawcze	Ob. Jasińskiego.
Графа Огинского.	w. Gadwojnie	Ob. Wierszyły.
	w. Kloba	— Ejnika.
Графа Огинского.	w. Tujany	— Chlewińskiego.
	w. Bijaty	tegoż.
Графа Огинского.	w. Syrkiszki	Obywat. Kolendowej.
	w. Tujany	Ob. Chlewińskiego.
Графа Огинского.	w. Giedwiki	Ob. Chlewińskiego.
	w. Kostynie	Okolica róz. Dworzan.
Графа Огинского.	w. Guszewo	Ob. Chlewińskiego.
	w. Kalniszki	Ob. Iwanowicza.
Графа Огинского.	w. Bordzie	różnych Obywateli.
	w. Łunkale	Ob. Chlewińskiego.
Графа Огинского.	w. Pokadusze	— Blinstruba.
	Miasteczko Skaudwil	Starost. Rosieńskiego.
Графа Огинского.	w. Lawrajcy	Ob. Chlewińskiego.
	w. Siemiany	— Blinstruba.
Графа Огинского.	w. Źaluki	Starost. Rosieńskiego.
	w. Bakszajce	(1)
Графа Огинского.	w. Pryžginie	
	w. Źaluki	
Графа Огинского.	w. Poplechtyszki	
	Miasteczko Odachowo	
Графа Огинского.	w. Lachow	
	w. Podworniki	
Графа Огинского.	w. Mosteki	
	w. Straki	
Графа Огинского.	w. Sparkasy	
	w. Popuszynie	
Графа Огинского.	w. Paszwendry	
	w. Numgole	
Графа Огинского.	w. Sautawki	
	w. Szwendry	
Графа Огинского.	w. Padgaj	
	w. Blinstrubiszki	
Графа Огинского.	w. Czujany	
	w. Słoboda	
Графа Огинского.	w. Mimiany	
	w. Dumskiszki	

дѣ. Подrossіены . . . Графа Воловича.
Городъ Россіены.

П о д п и с а л и :
Тельшевскій Уѣздный Землемѣръ Сокольскій.
Россіенскій Уѣздный Землемѣръ Смирновъ.
Членъ Палавенской Таможни Каргаденъ.
Пограничный Надзиратель Сергеевскій. (С.В.)

Казань, 24-го Августа.

Обсерваторія Императорскаго Казанскаго Университета украсилась недавно превосходнымъ большиимъ рефракторомъ, сдѣланымъ въ Мюнхенѣ въ заведеніи Утцшнейдера и Фрауенгофера Оптикомъ Мерцомъ и Механикомъ Мадеромъ. Эта инструментъ, совершенно подобный Дерптскому, съ нѣкоторыми измѣненіями, имѣть предметное стекло въ 9½ дюймовъ и трубу длиною около 14 футъ. вся эта огромная масса, также какъ и въ Дерптскомъ рефракторѣ, движется въ случаѣ надобности, часовой машиной, слѣдя за свѣтломъ, надъ которымъ производится наблюденіе. Инструментъ привезенъ былъ изъ Мюнхена въ С. Петербургъ чиновникомъ Комиссіи построенія Главной Обсерваторіи Портомъ, а изъ С. Петербурга отправленъ былъ въ Казань Профессоромъ Симоновымъ подъ надзоромъ Чиновника Казанскаго Университета. Онъ привезенъ былъ къ мѣсту назначенія въ началѣ вынѣшняго года, но до сихъ поръ не былъ еще постановленъ на мѣсто, потому что продолжалась еще постройка назначенной для него подвижной башни обсерваторіи, которая приведена къ концу въ половинѣ Августа. 18 числа того же мѣсяца начали ставить инструментъ и 21-го постановка его была уже окончена. Теперь онъ уже на своемъ мѣстѣ. Легкость движенія, чистота и ясность стекла доказываютъ, что важное усовершенствованіе Фрауенгофера въ инструментахъ такого рода со смертію его не изчезло, а осталось въ наслѣдіе потомству. Въ скоромъ времени увидать въ сѣверной столицѣ Россійской Империи единственное произведеніе въ этомъ родѣ и рефракторъ Главной Обсерваторіи, безъ сомнѣнія, доказываетъ, что Оптическое искусство и послѣ Фрауенгофера совершенствуется постепенно. Этого инструмента будетъ гораздо больше всѣхъ рефракторовъ въ мірѣ. (Спб.В.)

Одесса, 19-го Августа.

Е. С. Г. Новороссійскій и Бессарабскій Генераль-Губернаторъ. Графъ М. С. Воронцовъ, выѣхалъ 15-го числа текущаго мѣсяца, изъ нашего города въ Берлинъ. (О. В.)

— Намъ сообщена слѣдующая статья относительно ввоза шерсти изъ Черноморскихъ портовъ во Францію.

Важность здѣшней торговли шерстью, вѣроятно вскорѣ значительно увеличится обширными оборотами, которыхъ можно ожидать по этой статьѣ во Франціи. Къ сожалѣнію, торговцы шерстью должны тамъ бороться съ множествомъ препятствій, которые представляютъ имъ карантинная система, принятая въ Марсельскомъ портѣ для всей Франціи. Съ трудомъ повѣрять, что Франція донынѣ опасается отступить отъ правилъ Марсельского карантинъ, долгое время бывшаго единственнымъ для всего Королевства и въ которомъ должны были выдерживать обсервацию даже суда, адресованные въ порты Океана.

Не дадѣ, какъ за два или за три года, Франція рѣшилась, несмотря на возгласы жителей Марселя, учредить три карантинъ: въ Тромпелу, на островѣ Сен-Мишель и въ Треберонѣ подъ Бреста; но можно сказать, что гений Марселя присутствовалъ при этомъ выборѣ, потому что Тромпелу и Сен-Мишель, по ихъ положенію относительно къ большими мануфактурными городамъ Королевства, могутъ быть полезны только противъ внесения желтой горячки на судахъ, приходящихъ изъ Америки; что же касается до Треберона, то онъ полезенъ только для однихъ военныхъ судовъ. Независимо отъ этого мѣстного неудобства, есть еще и другое, несравненно важнѣйшее: оно состоитъ въ томъ, что суда и товары, идущіе изъ Русскихъ Черноморскихъ портовъ, подвергаются столь же продолжительному карантину, какъ и приходящіе изъ Турціи. Примѣръ Англіи, Голландіи и Белгіи, допускающихъ приходящіе изъ южныхъ портовъ Россіи суда въ практику, не имѣтъ никакого вліянія на Французское управление, не смотря на важность этой мѣры и мнѣніе торгового сословія, которое, во избѣженіе убыточныхъ слѣдствій подобного распоряженія, рѣшилось назначаемыи для Франціи суда съ грузомъ отправлять въ Англію, въ Белгію или въ Голландію, где они остаются не дольше того, сколько нужно для обмѣна своего адресса на новый, назначаемый въ какой либо Французскій портъ, и отходить оттуда въ Гавръ, где допускаются уже икъ въ практику. Такимъ образомъ, Франція, изъ урожде-

Dwor Podrosienie . . . Hrabieg. Wołłowicza.
Miasto Rosienie.

P o d p i s a l i .
Telszewski Jeometra Powiatowy Sokolski.
Rosieński Powiatowy Jeometra Smirnow.
Czlonek Tamožni Połangieńskiej Karczaden.
Nadzorca Pograniczny Siergiewski. (G.S.)

Kazań, 24 Sierpnia.

Obserwatorium Cesarskiego Uniwersytetu Kazaniskiego zostało niedawno ozdobione wybornym refraktorem wielkim, zrobionym w Monachium w zakładzie Utzschueidera i Frauenhofera przez Optyka Mertza i Mechanika Malera. Instrument ten zupełnie podobny do Dorpackiego, z niektórymi odmianami, ma szkło przedmiotowe gęsto cali i trąbę około 14 stop długości. Cała ta ogromna masa, tak jak w refraktorze Dorpackim, poruszana hydri może w razie potrzeby, przez maszynę zegarową, idąc za gwiazdą, nad którą robią się obserwacje. Instrument został przywieziony z Monachium do S. Petersburga przez Urzędnika Komisji budowania Głównego Obserwatorium Porta, a z S. Petersburga wysłany był do Kazania przez Profesora Simonowa pod nadzorem Urzędnika Uniwersytetu Kazaniskiego. Przywieziono go na miejsce przeznaczenia na pocz±tku roku teraźniejszego, ale dotychczas nie był jeszcze postawiony na miejscu, dla tego, że się jeszcze budowała przeznaczona na to ruchoma wieża obserwatorium, która została ukończona w połowie Sierpnia. Dnia 18 tegoż miesiąca zaczęto stawić instrument, a 21-go ukonczono postawienie. Teraz znajduje się już na swoim miejscu. Łatwość poruszania, czystość i jasność szkła dowodzą, że ważne udoskonalenie Frauenhofera instrumentów tego rodzaju ze śmiercią jego nie znikło, ale zostało się w spadku potomności. W krótkim czasie ujrza w północnej stolicy Cesarstwa Rossyskiego jedynie dzieło w tym rodzaju i refraktor Głównego Obserwatorium, dowiedzie bez wątpienia, że sztuka optyczna i po Frauenhoferze stopniowo się doskonali. Instrument ten będzie daleko większym od wszystkich refraktorów w świecie. (G.S.P.)

Odessa, 19-go Sierpnia.

Jaśnie Wielmožny Pan Noworossijski i Bessarabski Jeneral-Gubernator, Hrabia M. S. Woroncow, dnia 15-go bieżącego miesiąca, wyjechał z lat do Berlina.

— Udzielono namъ настѣpujacy artykul wziętym przy wozu wełny z portow Czarnomorskich do Francji.

Ważnośc handlu tutejszego wełną, wkrótce zapewne znacznie się powiększy przez obszerne obróty, których można się spodziewać względnie tego artykułu we Francji. Szkoła tylko, że handlujący wełną muszą tam walczyć z wielą przeszkołami, które im stawia systemat kwarantannowy, przyjęty w porcie Marsylskim dla całą Francji. Z trudnościami uwierzą, że Francja dotąd obawia się odstępów od prawidł kwarantanny Marsylskiej, która przez czas długi była jedną dla całego Królestwa i w której musiały odbywać obserwacyjne nawet okrąty, adresowane do portów Oceanu.

Nie dalej, jak przed dwoma czy trzema latami, Francja postanowiła, niezwalając na krzyki mieszkańców Marsylii, urządzić trzy kwarantanny: w Trompelu, na wyspie S. Michała i w Treberonie niżej Brestu, ale można powiedzieć, że geniusz Marsylii był ohecnym temu wyborowi, gdyż Trompelu i Saint-Michel, dla swego położenia względnie wielkich rękozielnicych miast Królestwa, mogą być tylko użytecznymi przeciwko wniesieniu gorączki żółtej na okrętach, z Ameryki przybywających; co się zaś ściąga do Treberonu, tedy kwarantanna ta pożyteczna jest tylko dla samych okrętów wojennych. Niezależnie od tej niedogodności miejscowości, jest jeszcze i druga, bez porównania ważniejsza: w tém się ona zaviera, że okręty i towary, idące z Rossyjskich portów Czarnomorskich, ulegają również długiej kwarantannie, jak i przychodzące z Turcji. Przykład Anglia, Hollandia i Belgii, dopuszczających przychodzące z południowych portów Rossyi okrąty dla praktyki, nie miał żadnego wpływu na zarząd Francuzki, nie zważając na ważność tego śródraka i opinia stanu handlowego, który, dla uniknięcia strat, wynikającnych od podobnego rozporządzenia, postanowił nakoniec przeznaczane do Francji okrąty z faundukiem wysyłać do Anglii, do Belgii albo do Hollandii, gdzie zostają nie dłużej, nad czas potrzebny do zmiany swojego adresu na nowy, przeznaczony do któregokolwiek portu Francuzkiego, i odpływają stamtąd do Hawru, gdzie je puszczają już do praktyki. Tym sposobem, Francja, dogadzając systematowi kwarantanny,

нія карантинной системѣ, которой она сама понимаетъ всю несообразность, подвергаетъ Французское купечество всѣмъ издержкамъ, зависящимъ отъ обѣна бумагъ и отъ пребыванія судовъ въ иностранномъ портѣ. По этому, нерѣдко случается, что шерсть выгружаютъ въ Бельгіи, для того, чтобы перевезти ее оттуда сухимъ путемъ во Францію, что французскіе спекуляторы предпочитаютъ еще разныи карантинныи издержкамъ и замедленіямъ въ своемъ отечествѣ.

Намъ кажется, и, конечно, всякий согласится съ нами, кроме Марселя, что карантинное управление Франціи, для того, чтобы въ противорѣчить самому себѣ, должно бы считать Англію, Голландію и Бельгію въ карантинномъ положеніи.

Говорить, что вскорѣ намърены учредить новый карантинъ въ Гавръ-де-Грасъ; будемъ надѣяться, что устройство его будетъ основано на системѣ, болѣе согласной съ требованіями настоящаго вѣка и съ общими желаніемъ торгового сословія Франціи.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

Германія.

Констанція 6-go Сентября.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссійская прибыла неожиданно въ нашъ городъ, съ острова Мейнау, на пароходѣ. Сошедшіи на берегъ Ея Императорскіе Величества немедленно изволила отправиться къ Г. Кателю, здѣшнему антикварію, который имѣть многочисленное собраніе древностей; послѣ того изволила бытъ въ каѳедральной церкви и осматривать мостъ на Рейнѣ; пробывъ нѣсколько времени въ нашемъ городѣ, Государыня Императрица изволила отправиться въ возвратный путь.

(О.Г.Ц.П.)

Австрія.

Міланъ, 3-go Сентября.

Вчера, происходилъ торжественный вѣзъ Императора и Императрицы въ Міланъ. Ихъ Импер. Величества прибыли въ 10 часовъ утра въ Лоретской павільонъ, где и были они приняты Эрц-Герцогомъ Віц-Королемъ и обоими Губернаторами. Послѣ краткаго отдохновенія, церемоніальное шествіе снова тронулось въ путь, и въ 11 часовъ подошло къ восточному вѣзду, где Президентъ города (*Podeszta*) поднесъ Монарху городскіе ключи. При входѣ въ соборную церковь, Эрц-Герцоги и Эрц-Герцогини, вмѣстѣ съ собравшимся духовенствомъ, принимали своиѣ повелителей. Кардиналъ-Архіепископъ поднесъ Императору и Императрицѣ святую воду, послѣ чего Ихъ Величества подошли къ большому алтарю, где заняли места подъ приготовленными для сего балдахиномъ и слушали благодарственное молебствіе (*Te Deum*). Послѣ Богослуженія, Императоръ и Императрица пошли въ свои покой, где изволили принимать собравшихся Генераловъ и Офицеровъ.

6-go Сентября.

Сегодня, съ большими великолѣпіемъ, совершенъ обрядъ коронованія Австрійскаго Императора, Королемъ Ломбардо-Венецианскимъ. (О.Г.Ц.П.)

Франція.

Парижъ, 5-go Сентября.

Слышно, что Военный Министръ Генералъ Бернарь подаетъ въ отставку и что на его мѣсто усердно желали бы уговорить Маршала Сульта, для чего употреблены уже особы, имѣющія большое влияніе на Маршала.

— Между національными гвардѣцами ходить по рукамъ прошеніе въ Палату Депутатовъ, имѣющее уже болѣе подписей. Въ немъ требуютъ преобразованія на счетъ выборовъ, въ особенности же, чтобы каждый національный гвардѣецъ былъ въ правѣ баллотироваться при выборѣ Депутатовъ.

— Слышно, что Правительство Гаити намѣрено отправить въ Парижъ Уполномоченнаго Посланника. Это бы было первое начало надлежащаго представленія въ Европѣ сей республики, которая до сихъ поръ имѣла только своихъ консуловъ въ некоторыхъ городахъ для торговыkhъ дѣлъ. Въ письмахъ изъ Гаити утверждаютъ, что это предположеніе немедленно приведено будетъ въ исполненіе; между тѣмъ Президентомъ избранъ Г. Вильевалеръ, одинъ изъ комиссаровъ, сопровождавшихъ Г-ва Лаказа въ Парижъ.

— Журн. *Temps* сдѣлалъ предложеніе, чтобы на шпагѣ посвященной Графу Парижскому поставлена была Эмблема изъ древней хроники Бирра: *Je ne sors pas sans raison; je ne rentre pas sans honneur.*

— Нѣть сомнѣнія, что здѣшняя церковь Вознесенія Господня будетъ уступлена для службы по Лютеранскому обряду, какъ только духовенство сего прихода перенесется для предназначеннаго ему новаго базиликона. Такимъ образомъ Герцогиня Орлеанская не будетъ имѣть нужды ездить въ тѣсную улицу *Villettes* для слушанія обѣди по своему обряду.

którego sama pojmie całą niestosowność, narząda kupców Francuskich na wszystkie wydatki, zależące od zamiany papierów i od przebywania okrętów w porcie cudzoziemskim. Często się przeto zdarza, że weźmę dla tego zostawiają w Belgii, aby przewieźć ją tamtad drogą lądową do Francji, co spekulanci Francuzów przekładają j-szece nad różne kwarantannowe wydatki i zwleki w swej ojczyźnie.

Nam się zdaje, i pewnie každy się z nami zgodzi, oprócz Marsylii, że zarząd kwarantannowy Francji, dla tego, aby nie hydz samego sobie sprzednym, powinienby uważać Anglię, Hollandię i Belgię w stanie kwarantannowym.

Mówiąc, że wkrótce mają ustanowić nową kwarantannę w Havre-de-Gracce; spodziewamy się, że jej ustanowienie będzie oparte na systemacie, więcej zgadzającym się z potrzebami wieku teraźniejszego i z powszechnym zgodeniem handlarzy Francuskich. (G.O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Niemcy.

Konstancja, 6-go Wrzesnia.

Najjaśniejsza Cesarska Rosyjska przybyła tu wczoraj niespodzianie, na statku parowym, z wyspki Meinau. Wysiadły na groblę, udała się natychmiast Najjaśniejsza Pania do tutejszego antykwařusza, P. Kastel, posiadającego liczny zbiór starożytności, następnie zwiedziła kościół katolicki i most na Renie; zabawiwszy czas niejaki w naszym mieście, odpłynęła N. Monarchini na powrót. (G.R.K.P.)

Austria.

Mediolan, 3 Wrzesnia.

Wezora odbyły się tu wjazd uroczysty Cesarza i Cesarowej. NN. Państwo przybyli o godzinie 10 przed południem do pawilonu loretańskiego, gdzie przyjmowani byli przez Arcyksięcia Vice-Króla i obu Gubernatorów; po krótkim wypoczynku, ruszył orszak w dalszą podróż i prz. był o 11 do bramy wschodniej, gdzie Podesta miasta (prezydent) złożył Monarsze klucze miejskie. Przy bramie katedralnej, wszyscy Arcyksięta i Arcyksięcze, łącznie z zebranym duchowieństwem, przyjmowali ukochanych władców. Kardynał Arcybiskup podał N. Państwu świętą wodę; po czym udali się do wielkiego ołtarza, gdzie siedząc pod baldachinem, śpiewali uroczystego *Te Deum*. Po nabożeństwie, udali się Cesarstwo Ichmość do swoich pokojów w zamku, gdzie przyjmowali zgromadzonych Generałów i oficerów.

Dnia 6-go.

Dziś, z najwiêkszą wspaniałością odbyła się koronacja Cesarza Ferdynanda na Króla Lombardzko-Weneckiego. (G.R.K.P.)

Francja.

Paryż, dnia 6 Wrzesnia.

Słychać, że Minister wojny generał Bernard podaje się do dymisji, i że chcejanoby na jego miejscu koniecznie marszałka Soult, nakłonić, w którym celu użyto juž pośrednictwa osób, znaczny wpływ na tymże marszałku wywierających.

— Pomiędzy gwardzistami narodowymi, cyrkuluje petycja do Izby deputowanych, mająca juž 6000 podpisów. Wyrażono w niej życzenie reformy co do wyborów, w szczególności zaś, aby każdy gwardzista narodowy, miał prawo głosować przy wyborze deputowanych.

— Słychać, że rząd haitański postanowił wysłać do Paryża postępetuum. Byłty pierwsi krok pośredniej reprezentacji w Europie tej rzeczypospolitej, która dotąd tylko konsulów miała w niektórych miastach handlowych dla obrony jej interesów. W listach z Haiti zapewniali, że ten plan przyjdzie nie dugo do skutku; tymczasem wybór prezydenta padł na pana Villevileir, jednego z komisarzy, którzy towarzyszyli panu Lascazes do Paryża.

— Dziennik *Temps* uzył wniosku, aby na szpadzie ofiarowanej Hrabiemu Paryżu, dano w napisie godło z dawniejszej Basena kroniki: „*Je ne sors pas sans raison; je ne rentre pas sans honneur.*“

— Nie ulega juž wątpliwości, że tutejszy kościół Wniebowstąpienia, będzie ustąpiony na służbę Bożą w obrączkach luterskim, jak tylko duchowieństwo tej parafii, przeuniesie się do przeznaczonej bazyliki. Tym sposobem nie będzie juž potrzebowała Xiężna Orléans, jezdzić alz na cięsną ulicę *Villettes*, dla znajdowania się na nabożeństwie swojego wyznania.

— Министръ Народнаго Просвѣщенія издалъ распоряженіе, что языки Нѣмецкій и Англійской должны быть непремѣнно преподаваемы во всѣхъ нисшихъ находящихся въ Государствѣ учебныхъ заведеніяхъ, кроме коллегій на остр. Корсикѣ, въ Эсѣ, Гренобль и Монпелье, где вместо обоихъ упомянутыхъ языковъ позволено обучать Италианскому; Академіямъ въ Бордо Пау и Тулузѣ разрешено также преподавать Испанскій языкъ. Въ Парижѣ при Нѣмецкомъ и Англійскомъ можетъ преподаваться Италіанскій и Испанскій, но на предѣль исключенія котого либо изъ нихъ.

— Нынѣшнее раздѣленіе Французскаго войска слѣдующее: Въ Африкѣ 16 полковъ; въ Анконѣ 1; 17 на южной границѣ; 52 на Сѣверной и Восточной, начиная отъ Дункерка до Ниццы; 28 стоять гарнизономъ въ Парижѣ и окрестностяхъ; 5 полковъ въ Страсбургѣ; 6 въ Ліонѣ; наконецъ 40 полковъ въ самой срединѣ Франціи.

— Въ *Courrier Francais* пишутъ, что Князь Меттерніхъ имѣлъ продолжительный разговоръ съ Г-мъ Тьеромъ въ Комо, на садовой террасѣ, и послѣ того Князь посыпалъ Министра въ его домѣ.

— Коммерческія Палаты всѣхъ большихъ портовыхъ городовъ безпрестанно жалуются на понижение цѣнъ колоніального сахара. На Мартиникѣ и соѣднѣхъ островахъ, находятся большия запасы сахара; поселенцы не могутъ выйти покупщикамъ на оный, потому, что сахаръ внутренняго изѣбля уронилъ эту отрасль промышленности. Упомянутыя палаты усиленно просятъ, дабы ввозная пошлина уменьшена была покрайней мѣрѣ 20 франками на 100 килограммовъ. Купеческое сословіе города Нантъ представляетъ на благоуваженіе правительства, что колонисты должны значительныя суммы Французскимъ купцамъ, и ихъ упадокъ имѣлъ бы вредное влияніе на Французскую торговлю.

Алжиръ, 24-го Августа.

По послѣднимъ донесеніямъ изъ внутри Государства, Абдель-Кадеръ осаждаетъ еще городъ Аинъ-Маади. Подтверждается извѣстіе, что онъ вѣлько подложитъ мины для разрушенія городскихъ стѣнъ, и кажется, что незадолго получимъ какое либо решительное извѣстіе.— 22 ч. прибыль сюда курьеръ отъ Абдель-Кадера, къ одному изъ его агентовъ, которому прислали 200,000 фр. для покупки свинца, пороха и прочихъ военныхъ припасовъ. (О.Г.Ц.П.)

А н г л і я .

Лондонъ, 7-го Сентября.

Король и Королева Белгійскіе, прѣѣхали 4 с. м. изъ Остенде въ Рамсгетъ. Корабль *Widgeon*, на коемъ прибыли Высокіе Посытители, вышелъ изъ Остенде въ 2 часа по полуночи и прошелъ черезъ проливъ въ теченіи 7 часовъ. На корабль были выставлены Белгійскій и Англійскій флаги. На берегу, Ихъ Величества встрѣчены были Герцогомъ Велингтономъ, Г. Фандевейеромъ и другими знатными особами, которыхъ сопровождали августейшихъ путешественниковъ до гостиницы Альбіонъ. На берегу ожидали Королевскіе экипажи; но знаменитые посытители предпочли идти пѣшкомъ. Не взирая на позднее время дня, улицы были наполнены народомъ, который сопровождалъ Ихъ Величества радостными кликами. Вскорѣ по прибытіи Ихъ ВВ. въ гостиницу, прибыла отъ города депутація, съ изъявленіемъ Королю и Королевѣ призвательности за то, что они избрали сію гавань чтобы соити на берегъ. Англія. Король отвѣчалъ весьма милостиво на ихъ рѣчь. На другой день, Ихъ Величества прїѣхали въ Виндзоръ, въ сопровожденіи Гр. Аршо, Фандевейеръ, Баронессы Гукхурстъ, Генераль-Лейтенанта Гоблетъ и Г. Предъ. Вчера у Королевы Викторіи былъ большой обѣдъ, къ коему были приглашены всѣ Министры и Белгійскій Посланникъ.

— Лордъ Пальмерстонъ, нѣсколько дней тому назадъ, даваль чрезвычайному посланнику Султана Мускаты, Саиду-Аллай-Бену-Незеру обѣдъ, на которомъ находились Министръ Колоній и помощники Статсь-Секретарей.

— Герцогъ и Герцогина Ольденбургскіе, вместе съ Графомъ Толстымъ, путешествуютъ по сѣвернымъ Графствамъ Англіи. (О.Г.Ц.П.)

И с п а н і я .

Мадридъ, 24-го Августа.

Изъ Сарагоссы пишутъ, отъ 24 Августа слѣдующее: Во время отступленія изъ-подъ Морелли, мы потеряли весь осадный корпусъ. Карлисты извѣстясь, что войска наши намѣрены отступить, напали на нихъ со всѣхъ сторонъ, и, на разстояніи отъ пяти до шести миль (*leguas*) отъ Морелли въ Монро, безпрестанно ихъ преслѣдовали. Мы лишились всей осадной артиллеріи и сверхъ того пяти поле-

— Wydane zostało rozporządzenie przez ministra oświetlenia, że nauka Niemieckiego i Angielskiego języka dawana bydzie powinna we wszystkich szkołach pośrednich całego kraju, z wyjątkiem kolegiów na wyspie Korsyce, w Aix, Grenobli i Montpellier, gdzie w miejscu obu dwóch dopiero co rzecznzych, dozwolono dawać język Włoski; akademiom w Bordeaux, Pau i Tuluzie, dano takie same przyzwolenie, co do języka Hiszpańskiego. W Paryżu może być dawany obok Niemieckiego i Angielskiego, język Włoski i Hiszpański, ale bez usunięcia którego bądź z nich.

— Teraźniejszy podział wojska Francuskiego, jest następujący: W Afryce, 16 pułków; w Ankonie, jeden; 17, stoi na granicy południowej; 52 na północnej i wschodniej, poczynając od Dunkierki do Nizy; 28 znajduje się na załodze w Paryżu i jego okolicy; w Straßburgu, 5 pułków; w Lyonie 5; nareszcie 40 pułków w samym środku Francji.

— *Courrier fran鏰is* donosi, że w Como, Xięże Metternich miały długą rozmowę z P. Thiers, na tarasie ogrodowym, i źe nastepnie odwiedził tenże Xięcia w jego mieszkaniu.

— Nadchodzi ciągłe skargi od izb handlowych wszystkich większych portowych miast, z powodu nieustannie zniżających się cen cukru kolonialnego. Wielkie zapasy cukru znajdują się w Martynice i na wyspach przyległych; osadnicy nie mogą znaleźć kupców, bo cukier krajowy zatamował ten rodzaj przemysłu. Powiniene izby usilnie proszą, aby cło wehodowe zmniejszone było najmniej o 20 fr. na 100 kilogramach. Stan kupiecki miasta Nantes zwraca uwagę na tę okoliczność, że osadnicy winni są znaczne summy kupcom Francuzkim, a ich upadek działałyby silnie na handel Francuski.

Algier 24 Sierpnia.

Według ostatnich doniesień z g\u0142ebi kraju, oblega jeszcze Abd-El-Kader miasto Aain-Maadi. Potwierdza się, iż kazał podłożyć miny dla zniszczenia murów miejskich i zdaje się, że niezadługo usłyszemy o stowarzyszenia z tamtąd — Dnia 22 nadbiegał tu goniect od Abd-El Kadera do jednego z agentów tegoż, któremu nadesłał sumę 200,000 fr. na kupno ołowiu, prochu i innych potrzeb wojennych.

А н г л і я .

Londyn, dnia 7-go Wrze\u0144nia:

Król i Królowa Belgijscy przybyli 4 b. m. z Ostendy do Ramsgate. Okr\u0142 *Widgeon*, który przywióz dostoynych gości, wypłynął z Ostendy o 2-rej z południa i przebył czasinę mniejszą, niż w siedmiu godzinach, mając na sobie flagi Belgijskie i chorągiew Angielską. Przy wysiadaniu na ląd, przyjmowani byli Królestwo Ichmoć, przez Xięcia Wellingtona, P. Vandeweyer i inne znakomite osoby, i zaprowadzeni przez nie do hotelu Albion. Przy brzegu ciekały dwa królewskie pojazdy na dostoynych gości, którzy jednak woleli odbyć podróż pieszo. Mimo spoźnioną porę dnia, ulice, przez które przechodzili, napełnione były tłumami osób, witającymi ich okrzykami życznej radości. Wkrótce po przybyciu do hotelu, nadeszła deputacja od miasta Ramsgate, w celu złożenia Królewstwu podziękowania, że port pomienionego miasta obrali sobie za miejsce wylądowania, do Anglii. Na tą mowę, odpowiedział Król w nader faskawych wyrazach. Nazajutrz rano przybyli Królewstwo do Windsor, mając w swym orszaku Hr. Arschot, P. Vandeweyer, Baronową Hooghoorst, Jenerał-Lieutenanta Goblet i P. Praedt. Wezora, dawała Królowa dla swoich gości wielki obiad, na którym znajdowali się wszyscy Ministrowie i Poseł Belgijski.

— Lord Palmerston dawał przed kilku dniami obiad dla nadzwyczajnego Posła Sułtana Muskaty, Saed-Allej-Ben-Naser, na którym znajdowali się Minister osad i Pod-Sekretarze Stanu.

— Xięże i Xięzna Oldenburcy, odbywają teraz podróż, łącznie z Hrabią Tołstoim po północnych Hrabstwach Anglii. (G.R.K.P.)

Hiszpania.

Madryt, 24-go Sierpnia.

Piszą z Saragossy pod dniem 24 Sierpnia: Przy odwrocie z Madrytu, straciliśmy całe wojsko oblężnicze. Karolisi, uwiadomieni o tym, że nasze wojsko cofnąć się mają, uderzyli na nie ze wszystkich stron, a odległość pięciu do sześciu mil (*leguas*), z Morelli do Monro, była placem ciąglej walki. Dnia 17 oblężnicze są stracone, również jak i pięć sztuk polowych, które się dostały nieprzyjacielowi. Wielu jeńców zamordo-

выхъ орудій, коі достались непріятелю. Многіе изъ попавшихся въ плѣнъ умерщвлены. Въ войскѣ наше, бѣжавшемъ изъ Монрою въ Алькавицъ, существуетъ величайшій беспорядокъ. Одинъ баталіонъ, изъ 500 человѣкъ состоящій, искалъ убѣжища въ храмѣ въ Торребеліла, но и тутъ весь изрубленъ былъ непріятелемъ. Таковая участъ центра арміи, крайне горчилъ всю нижнюю Арагонію. Отрядъ Генерала Борсо, въ особенности потерпѣвшій во время приступа, отступилъ къ Кариньену. Говорить, что Генераль Ораа находится теперь въ Теруэлѣ. О Генералахъ Санъ-Мигуэль и Карднѣ не имѣмъ мы никакихъ свѣдѣній. Непріятель преслѣдуєтъ побѣжденный имъ войска, и, какъ слышно, прибылъ уже въ Алькавицъ, где находится множество раненыхъ. Еще не было примѣра подобнаго пораженія. При самомъ отступлѣніи потеряли мы 7,000 человѣкъ; по этому легко можно судить о значительности общей потери. Здѣсь уже не слушаются приказаний Генерала Ораа, и многіе даже щеголевариваютъ, чтобы не возвращать ему начальства надъ войскомъ и не посыпать ему подкѣплѣнія. Въ журналь *Novicioso* относится эту неудачу къ недостатку продовольствія, такъ, что въ одинъ день даже офицеры довольствовались только мукою и водою, отъ чего многіе заболѣли. Подки: Королевскій, Королевы-Правительници, Портскій и Африканскій егерскіе, наиболѣе пострадали. Во время штурма 17 чис. несколько баталіоновъ совершило погибло. При отступлѣніи, войско уже не существовало, а только ужасная смѣсь раненыхъ, убитыхъ и бѣгущихъ.

Изъ франц. газетъ.

Бъ Оныть обнародована добавочная статья бюллетеня изъ Бискайскихъ провинцій, заключающая въ себѣ два донесенія Генерала Кабрера; въ первомъ Генераль сей доноситъ, что Королевскій войска, послѣ 19-дневной осады Морелли и троекратно предпринятаго штурма, спаслись бѣгствомъ, потѣравъ военные снаряды и 2,000 человѣкъ; во второмъ же, что онъ преслѣдовалъ непріятеля до пустыни Санъ Марка, тамъ, въ сраженіи продолжавшемся два часа, разбилъ его и преслѣдовалъ четыре мили до Поблеты; въ концѣ рапорта доноситъ, что потеря понесенная непріятелемъ, почти невычислимая.

— Д. Карлосъ пожаловалъ Ген. Кабреру Графомъ Морелли и Генераль-Лейтенантомъ.

— Пишутъ изъ Валенціи отъ 27 Августа, что съ 25 того же мѣсяца Ген. Кабрера стрѣляютъ въ городъ и что войско его состоитъ изъ 10 баталіоновъ пѣхой и 800 чел. коннаго.

— Изъ Бордо прибыло къ берегамъ Бильбао судно, нагруженное 800 центнеровъ пороха для Карлистовъ. Королевскій войска сдѣлали вылазку изъ Витторіи, для уничтоженія колоколовъ въ тѣхъ селеніяхъ, въ которыхъ возвѣщена была ими победа, одержанная подъ Мореллою. Зажгли даже церковь, но толькъ часть принуждены были отступить обратно въ Витторію. (О.Г.Д.П.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Люцернъ, 1-го Сентября.

Коммисия назначенная по дѣлу Людвика Наполеона, въ засѣданіи 51 ч. пр. м. представила Сейму свои предложения, раздѣляющіяся на счетъ большинства голосовъ на одно, а на счетъ меньшинства двухъ на два предложения. — Мнѣніе большинства (Гр. Гессъ, Буркартъ, Шиндлеръ и Кетеръ) т. е. 1) Правительство Тургаускаго Кантону должно потребовать отъ Людвика Наполеона прямаго и несомнѣнѣнаго изѣясненія: „Что онъ безусловно отказывается отъ правъ Французскаго Гражданина, и никакихъ къ тому не будеть имѣть претензій” (одинъ изъ членовъ присовокупилъ: „и что обѣщаетъ не предпринимать никакихъ дѣйствій, не быть поводомъ къ онымъ, и даже не принимать участія въ чёмъ либо имѣющемъ цѣлую приглашеніе его къ правленію Францію, или какимъ образомъ угрожающимъ спокойствію Франціи” 2) Таковое изѣясненіе должно быть препровождено въ самомъ скорѣйшемъ времени предѣдѣтельствующему Люцернскому Кантону, при томъ поручить ему же, дать отвѣтъ Французскому посланнику на вту отъ 1-го Августа, въ которой ссылалась на вышеупомянутый смыслъ дѣла должно быть изѣяснено, что требуемое удалѣніе не можетъ быть удовлетворено, но что впрочемъ Швейцарія, какъ со всѣми своими сосѣдями такъ и съ Франціею желаетъ сохранить доброе согласіе и что искаколько недумая одобрять покушеній противу спокойствія и безопасности сосѣдственныхъ государствъ, явно таковыя презираетъ. 3) Въ случаѣ если § 1 неудовлетворялъ требованиямъ, Сеймъ сохраняетъ для себя дальнѣйшее постановленіе.— Два другія мнѣнія или мнѣнія меньшинства изѣдѣлены слѣдующ. обр.: а) Мнѣній первого меньшинства

dowano. Między naszym wojskiem, które, z Monroyo do Alcaniz zbiegły, panuje największy nieporządek. Jeden batalion, liczący 500 ludzi, schronił się do kościoła w Torrebelila, lecz i tam nie znalazł przytułku; nieprzyjaciele wycieli go bowiem co do jednego. Los wojska średkowego pogrążył w smutku całą niższą Arragonię. Oddział Jenerała Borsa, który najwięcej przyszтурmia uciepiał, schronił się do Cariñena. Oraa ma się teraz znajdować w Ternel. O jenerałach San Miguel i Cardina nie mamy żadnych wiadomości. Nieprzyjaciel ciągle pokonane wojska, i ma się już znajdować w Alcaniz, gdzie się mnóstwo znajduje rannych. Nie widziano jeszcze podobnej klęski: bo przy samym odwrocie z pod Morelli, straciłyśmy 7,000 ludzi; żaluo sobie zatem wyobrazić, ile cała strata wynosi. Tu już nie słuchają rozkazów Jenerała Oraa, i wiele nawet o tem mówią, żeby mu nie powracać dowództwa i nie dosyłać posłów. Dziennik *Novicioso* przypisuje tę klęskę brakowi żywności, bo dnia jednego nawet oficerowie otrzymali tylko mąkę i wodę, od czego wielka liczba zachorowała. Półki, Królewski, Królowej-Rejentki, strzelców Porto i Afrykańskich, najwięcej ucierpały. Podeczas szturmów w dniu 17, kilka batalionów zupełnie zginęło. Przy odwrocie nie było już wojska, ale tylko okropna mieszanka, rannych, zabitych i uciekających.

Z gaz. Franc.

W Oñste ogłoszono dodatek do biuletynu z prowincji Biskajskich, który zawiera dwa rapporta Jenerała Cabrera; w pierwszym donosi wspomniany Jenerał, że wojska Królowej po 19-dniowem oblężeniu Morelli i po trzykrotnie przypuszczonym szturmie, ratowały się ucieczką, straciwszy rynsztunki wojenne i 2,000 ludzi; w drugim zaś: że ścigał nieprzyjaciela aż do pustyni San Marcos; tam go pokonał w bitwie dwugodzinnej, i pędził przed sobą o mil cztery do Poblety. Nakońcu raport donosi, że strata poniesiona przez nieprzyjaciół jest prawie nie do obliczenia.

— D. Karlos mianował Jenerała Cabrera hrabię Morelliego i Jenerała-Lejtnantem.

— Donoszą z Walencji pod dniem 27-m Sierpnia, że od 25-go tegoż miesiąca Cabrera strzela do miasta i że wojsko jego składa się z 10 batalionów 1800 koni.

— Z Bordeaux przybył do wybrzeża w Bilbao statek, mający ładunek 800 centnarów prochu, przeznaczony dla Karlistów. Wojska Królowej zrobiły wycieczkę z Vittori, dla zniszczenia dzwonów w tych wioskach, w których ogłaszało niemi zwycięstwo, odniesione pod Morellą. Zapalili nawet kościół, ale wnet zmuszeni zostali cofnąć się do Vittorii. (G.R.K.P.)

Szwajcarya.

Lucerna, 1-go Września.

Komissja wyznaczona w sprawie Ludwika Napoleona, przedstawiła Sejmowi na posiedzeniu d. 31 z. m. wnioski swoje, dzielące cię co do większości głosów na jedną, a co do mniejszości tychże, na dwie propozycje. — Zdanie większości (pp. Hess, Burckhardt, Schindler i Kohter), jest: 1) Rząd Stanu Turgowii ma być wezwany, aby odebrał od Ludwika Napoleonareste iniewatpliwe oświadczenie: „Jako tenże zrzeka się bezwarunkowo praw obywatelskie Francuzkiego i żadnych dalszych pretensji do tegoż rościć nie będzie” (jeden z członków przydał: „i że przyrzeka żadnych czynów w przyszłości nieprzedsiebrać, nie być powodem przedsiębrania tychże, ani mieć udziału w czemkolwiek aby zmierzało powołać go do rządów Francji, lub jakim bądź sposobem spokojości Francji zagrażało.”) 2) Powyższe oświadczenie, ma być nadane w czasie, ile można najkrótszym, prezydującemu kantonowi Lucerny, tenże upoważnia zarazem do dania posłowi Francuzkiemu na notę tegoż z d. 1 Sierpnia odpowiedzi, w której odwołując się do powyższej istoty czynu i zasad, ma być powiedziane, iż żadanemu wydaleni stac się zadosyć nie może, że atoli zresztą Szwajcarya podobnie jak ze wszystkimi sąsiadami swymi, tak i z Francją, pragnie w dobrém zostawać porozumieniu, iż daleką będąc od tego, aby pochwalać zamachy przeciwko spokojości i bezpieczeństwu krajowym sąsiednim, takowem wyraźnie pogardza. 3) Wrazie, gdyby § 1 nie czynił zadosyć zaniesionym wymaganiom, sejm zastrzega sobie daleje wyrzeczenie.

— Dwa inne zdania, czyli zdania mniejszości, objawiono w taki sposób: a) zdanie pierwszej mniejszości (opr. na wnioskach pp. Rigaud i Monard), było: iż Sejm przekonał się z autentycznych przełożonych sobie reportów, jako Ludwik Napoleon używa praw obywa-

(основанное на предложении Г. Риго и Монларя) следующее: что Сеймъ изъ подлинныхъ, полученныхъ рапортовъ убедился, что Людвигъ Наполеонъ пользуется правомъ Тургаускаго Гражданства а притомъ что по силѣ коренного закона, служащаго наравнѣ какъ Тургаускому краю такъ и самому Союзу, ни въ какомъ случаѣ неможеть воспослѣдовать противу него распоряженіе на счетъ удаленія въ видѣ изыятія. Въ слѣдствіе сего предлагается, чтобы въ подобномъ смыслѣ дать отвѣтъ Французскому правительству на ноту отъ 1 Августа поданную со стороны Посланника. Сеймъ при семъ случаѣ долженъ упомянуть, что почитаетъ обязанности, какія внушаютъ ему права народа, смотрить за строгимъ исполненіемъ всего того, что сказанный законъ предписываетъ въ отношеніи союзныхъ Монархій. Въ такомъ случаѣ Сеймъ незамедлилъ бы принять такія мѣры, какія были бы необходимыми смотря по новымъ обстоятельствамъ встрѣтившимся Швейцаріи.— b) Министерство второго меньшинства (г. Коппъ) поддерживало предложеніе, чтобы сеймъ опредѣлилъ: 1) что на основаніи 25 статьи устава Тургаускаго края, Сеймъ вѣ въ силѣ почитать Людвига Наполеона Бонапарте Тургаускимъ Гражданиномъ; 2) Но Правленіе Короля Французовъ должно по силѣ § 17 вышеупомянутаго устава, представить жалобу Тургаускому Суду, на основаніи кой требуетъ удаленіе Людвига Наполеона Бонапарта. 3) О воспослѣдовавшемъ требованіи Франціи и о постановленіи Сейма надлежитъ уведомить всѣ тѣ Державы, которыя ручались за независимость Швейцаріи а вмѣстѣ изъявить надежду: что они не оставятъ безъсомнѣнїя, какъ ручившина, дать Швейцаріи всю нужную помощь въ защите ея независимости. (G.C.)

Б е л г і я .

Літтихъ, 1-го Сентября.

Изъ города Бре (что въ Лимбургскомъ Герцогствѣ), отъ 20-го Августа извѣщаютъ, что чрезъ этотъ городъ ежедневно проходить отряды Голландскіхъ войскъ, коимъ отводятся у тамошнихъ жителей квартиры. Переходъ означенныхъ войскъ чрезъ Белгійскую землю, обезпеченъ заключеннымъ въ Цонгофенъ договоромъ. Наряженные отъ общихъ народовъ офицеры наблюдаютъ за строгимъ исполненіемъ договора. Бельгійскій полковникъ Дрезъ и Голландскій Майоръ Мансо, посыпаютъ другъ друга ежедневно, и оказываютъ взаимное, къ себѣ расположеніе, стараясь притомъ оточномъ исполненіи договоренныхъ въ Цонгофенъ статей. (O.G.D.P.)

И т а л і я .

Туринъ, 30-го Августа.

По случаю коронаціи Австрійскаго Императора Ломбардо-Венеціанскимъ Королемъ, сформирована Итальянская дворянская гвардія изъ членовъ знаменитѣйшихъ и богатѣйшихъ фамилій.— Эта гвардія будетъ отныне квартировать въ Вѣве. (O.G.D.P.)

Г Р Е Ц І Я .

Аѳины, 27-го Августа.

Сегодня Королева выѣхала изъ столицы. Король будетъ провожать супругу свою въ Коринѳъ, где она сидѣть на пароходѣ, и отправится въ Афину. По выдержаніи карантину, Королева погдѣть въ Бернъ, где сѣдется съ Августѣйшимъ своимъ родителемъ, Великимъ-Герцогомъ Ольденбургскимъ. Погдѣка продолжится всѣго 6 недѣль. Король возвратится изъ Коринѳа въ столицу, а потомъ объѣдетъ некоторые части своего государства. (O.G.D.P.)

Т у р ц і я .

Смирна, 18-го Августа.

Капуданъ-Паша давалъ здѣсь, на Адмиральскомъ кораблѣ своемъ, великолѣпный пиръ, для иностраннѣхъ консуловъ и иѣстныхъ чиновниковъ. Во времена пира, одинъ изъ консуловъ провозгласилъ въ честь Султана тостъ, который принять былъ всѣми присутствовавшими, при 21 пушечномъ выстрѣльѣ съ корабля Капитана-Бея. Послѣ чего, Турсѣцкимъ Адмираломъ провозглашенъ былъ тостъ: „за здравіе Монарховъ всѣхъ дружественныхъ съ Турцией державъ”, сопровождавшійся такимъ же числомъ выстрѣловъ. Посытители въ позднюю ночь оставили корабль, который въ это мгновеніе засѣялъ великолѣпнымъ освѣщеніемъ. (O.G.D.P.)

Съ 1-го числа наступающаго Октября начинается подписка на послѣдній Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника.— Цена по прежнему 2 руб. 25 коп. серебр.

telsta Turgowienijskiego, a zarazemъ, iż wedlug postanowien ustawy zasadniczej, służących zarowno krajowi Turgowii, jsko i związkowi samemu, niemoże w żadnym przypadku nastapić przeciw niemu ekskcyjonalnego wydalenia rozporządzenie. Z tego względzu proponuje się, aby w podobnym duchu dano odpowiedź rządowi Francuziemu na notę z dnia pierwszego Sierpnia ze strony posła podaną. Sejm powinien przy tej okolicznośc nadmienić, iż szanując obowiązki, jakie z prawa ludu nań spływać mogą, czuwa nad ścisłym wykonaniem tego wszystkiego, cokolwiek rzeczone prawo we względzie krajow sąsiadnych przepisuje. W takim razie, Sejm nieomieszkałby zająć się bezzwłoceniem takiemi środkami, jakie przedstawięby wypadają we względzie nowych okoliczności, w jakichby Szwajcaryi postawiona się znalazła.— b) Zdanie drugie mniejszości (P. Kopp), było za wznowiskiem, aby sejm postanowił: 1) iż na zasadzie artykułu 25 ustawy kraju Turgowii, sejm nie jest mocen uważać Napoleona Ludwika Bonapartego obywatelem Turgowieńskim; 2) Ale rząd Króla J. Francuzów, winien w moc § 17 wyżej rzeczonej ustawy, zanieść skargę, na zasadzie której, żądane jest wydalenie Napoleona Ludwika Bonapartego, przed właściwy sąd Turgowii; 3) Wydoda zawiadomić o zaniesioném żądaniu Francji i o postanowieniu sejmu em, te wszystkie Mocarstwa, które zaręczyły niezawisłość i samoistność Szwajcaryi, a zarazem wynurzyć nadzieję: iż nieomieszkają zapewne, jako gwarantujące, udzielić Szwajcaryi w obronie jej niepodległości, wszelkiej potrzebnej pomocy. (G.C.)

B E L G I A .

Leodium, 1 Wrzesnia.

Donoszą z Brée, miasta leżącego w Księstwie Limburskim, pod dniem 20 Sierpnia, że codziennie tamtody przechodzą oddziały wojsk hollenderskich, i stają na kwaterach umieszczeń. Przechód wojsk pomienionych przez prowincję belgijską, zawarty w Zonhoven, oficerowie zobowiązani uznaczeniu pełnego ścisłego wykonywania układu. P. Dreuz, Półkownik belgijski i P. Manso, Major hollenderski, odwiedzają się codziennie, i dają sobie dowody osobistej przychylności, troskliwe atoli dając baczenie, aby warunki umówione w Zonhoven, najsmieniej zachowywane były. (G.R.K.P.)

W ѣ о с н ی گ .

Turyn, 30 Sierpnia.

Z powodu koronacji Cesarza Austryackiego na Króla Lombardzko-Weneckiego, utworzoną została Włoska gwardia szlachecka, złożona z członków rodzin najznakomitszych i najbogatszych. Stać ona będzie nadal w Wiedniu. (G.R.K.P.)

G R E C Y A .

Ateny, 27 Sierpnia.

Królowa opuściła dzisiaj stolicę. Król odprowadza małżonkę do Koryntu, gdzie Monarchini wszedzie na statek parowy, mający ją odwieźć do Ankony. Po odbytej kwarantannie pojedzie Królowa do Bernu, gdzie się zjedzie ze swoim Dostojnym Ojcem, Wielkim Księciem Oldenburgeskim. Podróż e-la zajmie tylko 6 tygodni. Król wróci z Koryntu do stolicy, a potem wyjdzie dla zwiedzenia niektórych części swego kraju. (G.R.K.P.)

T U R C Y A .

Smirna, 18 Sierpnia.

Kapudan-Basza dawał tu świetną ucztę, na pokładzie swego Admiralskiego okrętu, dla konsulów zagranicznych i władz miejscowych. Podczas biesiad, jeden z konsulów wniosł toast za zdrowie Sultana, który wszyscy obecni spełnili, przy 21-krotnym odgłosie działy z okrętu Kapitana-Beja. Admiral turecki wniosł następnie toast za zdrowie wszystkich przyjaznych Turcy Monarchów. Taka samaliczba wystrzałów towarzyszyła pomienionemu toastowi. Goście pożegnali okręt, który, w chwili ich oddalenia się, zajął wspaniałym oświetleniem. (G.R.K.P.)

Od dnia 1-go nastepujÄ'cego miesiąca Października, zaczyna się prenumerata na ostatni tego roku Kwartał gazety Kuryera Litewskiego.— Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.